

Debreceni Ítéltábla
Pf.I.20.027/2026/5.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Sztrókay Zsolt Ottó ügyvéd (Cím5) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek, a dr. Hekeli Gábor ügyvéd (Cím6) által képviselt Alperes1 (Cím1) I. rendű és alperes2 (Cím1) II. rendű alperesekkel szemben személyiségi jog megsértése miatt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.113/2024/52. számú ítélete ellen az rendű alperesek részéről 53. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és a felperes részéről Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperesek által a magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogsértés miatt egyetemlegesen fizetendő sérelemdíj összegét 200 000 (kétszázezer) Ft-ra leszállítja, míg az otthon tisztelőben tartásához fűződő személyiségi jogsértés miatti nem vagyoni kártérítés iránti keresetet elutasítja. Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 177 800 (százhetvenhétezer-nyolcszáz) Ft perköltséget. A felperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 154 800 (százötvennégyezer-nyolcszáz) Ft-ra felemeli, továbbá kötelezi őt 103 200 (százháromezer-kétszáz) Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára, amelynek során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Az alperesek által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 25 200 (huszonötezer-kétszáz) Ft-ra, a fellebbezési illeték összegét pedig 16 800 (tizenhatezer-nyolcszáz) Ft-ra leszállítja; egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy az alperesek 120 000 (százhuszezer) Ft fellebbezési illeték visszatérítése iránti kérelmet terjeszthetnek elő, amelynek elbírálása érdekében megküldeni rendeli ítélete egy kiadmányát az elsőfokú bíróság útján az illetékes állami adóhatóság részére.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a cím2 alatti ingatlan a felperes tulajdonát képezi, amit 2003. évben vásárolt meg ingatlantulajdonostól, azt 2003. május 1. napján vette birtokba és azóta folyamatosan ott lakik élettársával: felperesi

élettársval. Az alperesek ezt megelőzően: 1999. március 31. napján költöztek be a címl alatti ingatlanba. E két ingatlan szomszédos, az alperesek ingatlana magasabban fekszik község erdővel borított, a település külterületéhez közeli részén.

[2] A közterület enyhén emelkedik az alperesek ingatlana felé, ugyanakkor mind a két ingatlan terepszintje a közterület felől szintén emelkedik a telek irányába, emiatt is az ingatlanokon megépített lakóházak a telkek felső harmadán helyezkednek el csaknem egy vonalban.

[3] A címl alatti ingatlanban lakott az alperesek gyermeke: ifj. Alperes1 is, ő azonban még a szülei elköltözését megelőzően elköltözött onnan. Az alperesek a 2021. szeptember 21. napján kelt adásvételi szerződéssel értékesítették az ingatlanukat 2021. december 15. napjáig történő birtokbaadással.

[4] A két ingatlant több helyen is hiányos és elhasználódott drótfonatos kerítés határolta 2019 nyarát megelőzően.

[5] Az alperesek korábban is tartottak kutyát, 2017. évtől kezdődően már kettőt: egy tascsó és egy német juhászkutya keveréket, amelyek az alperesek gyermekének a tulajdonát képezték, aki ekkor még a szüleivel élt közös háztartásban.

[6] A felperes az ebtartás mikéntje miatt 2019. év tavaszán birtokvédelmi eljárást kezdeményezett község Önkormányzatának jegyzőjénél, aki a 2019. július 11. napján meghozott határozatával helyt adott a felperes birtokvédelmi kérelmének, és az alpereseket eltiltotta a kérelemben meghatározott birtoksértő magatartástól, így kötelezte őket: gondoskodjanak minden szükséges eszközzel arról, hogy az általuk tartott ebek ne tudjanak átszökni a felperes telkére, és oda a telkükön gyűjtött szennyvíz se folyjon át.

[7] A határozat indokolása szerint az alperesek kutyái az elmúlt egy évben többször átszöktek a felperes ingatlanára, oda rendszeresen átjárhattak a kerítés rossz állapota miatt, valamint a felperest a birtoklásban többször is megzavarták a kerítés melletti agresszív magatartásukkal. A határozat megállapítása szerint a felperes ingatlanának a kerítésén több helyen is látható volt átfolyó szennyvíz nyoma.

[8] Az alperesek 2019 nyarán a telekhatárra tömör palakerítést emeltek a már meglévő drótfonatos kerítés mellé.

[9] A két kutya az egész udvart használhatta napközben, míg őket éjszakára bezárták a kazánházba.

[10] A felperes 2019. szeptember 19. napján ismételten birtokvédelmi kérelmet terjesztett elő község jegyzőjénél, amelyben kérte a szomszédjai által tartott ebek keltette zavaró állapot megszüntetését. Előadása szerint a kutyák mozgás esetén a kerítésre rontanak és ugatnak, ugatásuk éjjel-nappal hangos, ami nem teszi lehetővé a békés egymás mellettélést.

[11] Az ingatlanára átfolyó szennyvízzel összefüggésben is ismételt birtokvédelmi kérelmet terjesztett elő a felperes 2019. október 17. napján, mert a határozatl ellenére az alperesek továbbra is átvezetik a telkére a szennyvizet. A 2019. október 31. napján tartott helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv rögzítette, hogy a felperesi ingatlan udvarán a betonkerítés alapzatán továbbra is láthatóak szennyvíz átmosódásának nyomai, emellett az is megállapítást nyert, hogy az alperesek nem tettek eleget a határozatlban foglalt kötelezésnek.

[12] A jegyző 2019. november 4. napján hozta meg a végzést, amellyel elrendelte a határozatl iktatószámú határozat végrehajtását, és felszólította az alpereseket a határozatban foglalt kötelezettségük 15 napon belül történő teljesítésére bírság terhe mellett, majd 2019. november 22. napján a végzés2ével 10 000 Ft eljárásbírság megfizetésére kötelezte és ismételten felszólította őket, hogy 15 napon belül tegyenek eleget kötelezettségüknek.

[13] A felperes 2019. november 29. napján panaszt terjesztett elő a intézeténél, amelyben kérte a járási tisztí főorvos intézkedését helyszíni szemle megtartására, esetleges mintavételre és a kialakult állapot felszámolására.

[14] járási tisztí főorvos 2019. december 30. napján a ügyszám1 számon arról tájékoztatta a felperest, hogy a panasszal összefüggésben helyszíni szemle megtartására került sor, amelynek megállapítása alapján a panaszolt ingatlan tulajdonosai felé felszólítással éltek.

[15] 2020. január 11. napján állásfoglalás iránti kérelemmel fordult a felperes a kormányhivatalhoz is, amelyben előadta, hogy a szomszédos ingatlanról nagy mennyiségű fekáliával szennyezett kommunális szennyvíz ömlik az ingatlanára immár 17 éve.

[16] A osztálya a ügyszám2 számú határozatával hatáskör hiányában áttette a felperes panaszát az hatóságához.

[17] Az hivatal1 2020. február 5. napján a ügyszám3 számú végzésével 10 000 Ft, majd 2020. november 4. napján a ügyszám4 számú végzésével 70 000 Ft eljárási bírság megfizetésére kötelezte az alpereseket, ismét felszólítva őket a kötelezettségük teljesítésére.

[18] A szabálysértési ügyben az Igazgatásrendészeti Osztálya megkereste az hivatal1 jegyzőjét, hogy az általuk megtartott helyszíni szemlék során tapasztaltak-e szennyvíz átfolyást. Az aljegyző tájékoztatásában közölte, hogy 2020. március 5. napján és 2020. augusztus 27. napján tartottak helyszíni szemlét, amelynek során azt tapasztalták, hogy az eljárás alá vont személyek ingatlanáról a közterület 16. szám alatti ingatlanra folyik a szennyvíz, a szennyvíz beazonosítására annak jellegzetes, mással össze nem téveszthető bűze, valamint állaga és színe alapján került sor.

[19] Az Igazgatásrendészeti Osztálya a 2021. február 4. napján jogerőre emelkedett ügyszám5. Szabs. számú határozatával az alpereseket egyaránt 50 000 Ft pénzbírsággal sújtotta vízszennyezés szabálysértés elkövetése miatt. Az indokolás szerint az alperesek nem a jogszabályban meghatározott módon valósították meg a szennyvíz ártalommentes elhelyezését, nem a 147/2010. (IV.29.) Kormányrendelet 18. §-ának (5) bekezdésében foglalt jogszabályi előírásoknak megfelelően gondoskodtak az egyedi zárt szennyvíztároló üzemeltetése során a szennyvíz ártalmatlanításáról, a szükségesnél kevesebb alkalommal tettek eleget a 455/2013. (XI. 29.) Kormányrendelet 1. §-ának (2) bekezdésében előírt kötelezettségüknek, ezzel idézve elő a jogsértő állapotot. Az alperesek az elévülési időn belül legalább egy alkalommal: 2020. augusztus 27. napján minden kétséget kizáróan megvalósították a terhükre rótt szabálysértést.

[20] A felperest az állásfoglalás iránti kérelmével összefüggésben a kormányhivatal 2021. február 9. napján tájékoztatta a ügyszám6 szám alatt, mely szerint az eljárás alá vont kötelezettek által az eljárási bírságokat kiszabó végzésekkel szemben előterjesztett jogorvoslati kérelmek alapján eljárás indult a kormányhivatalnál, és annak során az eljárási bírságot kiszabó végzések megsemmisítésére került sor a felügyeleti eljárás keretében a ügyszám7. és a ügyszám8 számú határozatokkal arra alapítottn, hogy ezen döntések meghozatalára hatáskör hiányában került sor, továbbá nem megfelelő jogintézmény alkalmazása történt a végrehajtási eljárás során, mert nem eljárási bírságot, hanem pénzbírságot kellett volna kiszabni.

[21] A kormányhivatal a jogorvoslati eljárás lezárásaként a 2020. július 14. napján meghozott ügyszám9. számú végzésével megsemmisítette a jegyző 2020. május 4. napán meghozott ügyszám10 számú végzését is, mert az elsőfokú közigazgatási hatóság az Ákr. 133. §-ában foglalt kötelezettsége ellenére nem hozott végzést a végrehajtás elrendeléséről, és sem hivatalból, sem pedig kérelemre nem győződött meg a határozatban foglaltak végrehajtásáról, illetőleg a kormányhivatal jogi álláspontjának ismeretében ismételen az Ákr. szerinti eljárási bírságot szabott ki a Vht. 174. §-ának c) pontja szerinti pénzbírság helyett.

[22] Az hivatal1 csak a 2020. szeptember 4. napján kelt ügyszám11 számú végzésével rendelte el a felperes által az alperesek ellen indított birtokvédelmi eljárás végrehajtását és kötelezte az alpereseket, hogy a végzés kézhezvételétől számított 8 napon belül teljesítsék a ügyszám12 iktatószámú birtokvédelmi ügyben hozott határozatban foglalt kötelezettségüket.

[23] A felperes már néhány hónappal a birtokbalépését követően is sérelmezte, hogy az alperesek nem megfelelően tárolják az ingatlanukon keletkezett fekáliás szennyvizet, ezért már 2003. november 17. napján panasszal fordult az intézet2éhez, továbbá a panaszt megküldte az Észak- Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőségnek és község polgármesterének is. Abban előadta, hogy az egész környéken, de a közelség miatt különösen a felperesi telken tűrhetetlen szag uralkodik, esős időben az elviselhetetlenné fokozódik, ezért döntött úgy, hogy hivatalos útra tereli az ügyet.

[24] Az alperesek 2022. májusban költöztek el, amelyet megelőzően 2021 tavaszán kötöttek rá a településen már kiépített közműves szennyvízhálózatra.

[25] A peres felek jogelődjei hétfélig házként használták az ingatlanokat. A szennyvíz tárolására létesített műtárgyat nem az alperesek építették meg, a relatíve kis alapterületű műtárgyon egyáltalán nem végeztek átalakítást. Annak téglával kirakott oldalfalai nem kerültek kibetonozásra, ami miatt folyamatosan fennállt a szennyvíz átszivárgásának a lehetősége. Az alperesek még a felperes jogelődjével: ingatlantulajdonosnál állapotok meg abban, hogy a zárt szennyvíztárolónál megépítenek egy betontámfalat a szennyvíz átfolyásának megakadályozására, amire sor is került kb. 10 méter hosszban az alperesek és a felperesi jogelőd közös finanszírozásában. Ez a betontámfal sem akadályozta meg azonban, hogy a szennyvíztározóból alkalmanként a tisztítatlan szennyvíz átfolyjon a felperesi ingatlanra.

[26] 2021. június 16. napján kelt az alperesek igénybejelentése a szennyvízbekötés megvalósítására. Az I. rendű alperes mint felhasználó kötött közszolgáltatási szerződést a eljárást segítő2-vel a közműves ivóvízellátásra és a szennyvízelvezetésre. A szennyvízelvezető rendszerre történt rákötés óta az alperesi ingatlanról a szennyvíz már egyáltalán nem folyt át a felperesi ingatlanra.

[27] A felperes személyesen terjesztett elő keresetlevelet az Egri Járásbíróságon 2019. október 28. napján a 19.P.21.172/2019/1. szám alatt az alperesekkel és a gyermekükkel szemben község Önkormányzata jegyzőjének a 2019. október 3. napján kelt ügyszám12 számú határozata miatt, amellyel elutasításra került a felperes birtokvédelmi kérelme. Az elutasító határozat indokolása szerint ugyan megállapítható a kérelemhez csatolt bizonyítékok alapján, hogy a szomszéd kutyái rendszeresen megugatják a kint tartózkodókat, valamint éjszaka is több alkalommal ugatnak, azaz megállapítható a birtoklásban való zavarás ténye, azonban a falusias környezetre, különösen az erdő közvetlennek mondható szomszédságára tekintettel a gyakori kutyaugatásra is vonatkozik a tűrési kötelezettség.

[28] A perben az Egri Járásbíróság a 2021. október 13. napján meghozott és fellebbezés hiányában 2021. december 8. napján jogerőre emelkedett 19.P.20.824/2021/5. szám alatti ítéletével megváltoztatta község Önkormányzatának jegyzőjének ügyszám12 számú birtokvédelmi határozatát, egyben eltiltotta az alpereseket a további birtokháborítástól egyetemlegesen kötelezve őket, hogy 15 napon belül az ingatlanuknak a 19.P.21.215/2020/22/A/1. szám alatti alaprajzon meghatározott 23 és 17 méter oldalhosszúságú L alakú részén biztosítsák a gondozásukban álló tacsó és németjuhász keverék kutyák tartását akként, hogy a területrészt közterület felé eső, azzal párhuzamos, az alaprajzon bejelölt nyomvonal mentén létesítsenek 15 napon belül 150 cm magasságú drótfonatos kerítést, amely alkalmas arra, hogy megakadályozza a kutyák bejutását az ingatlan közterület felé eső részén. A bíróság feljogosította az alpereseket arra, hogy a

kutyatartás során naponként 17 és 20 óra között a telek egészét igénybe vegyék. Az alperesek állattartástól való eltiltására irányuló keresetet elutasította a bíróság.

[29] Az ítélet indokolása szerint a kutyaugatás túlnyomórészt éppen a felperesnek és élettársának zavaró, a kutyákat idegesítő magatartására vezethető vissza; a helyszíni szemle során is megállapítható volt, hogy a kutyák már a felperes hangjára is ugatásba kezdtek. Ugyanakkor a felperes kutyákat ingerlő jelensége éppen az alperesek korábbi birtoksértő magatartására vezethető vissza, hiszen nekik kellett volna olyan helyzetet teremteni már korábban, hogy a gondozásukban álló kutyák ne járhassanak át a felperes telkére, ebből következően a felperes és az élettársa a kutyákkal ne kerüljenek konfliktusba, ne kerüljön sor arra a helyzetre, hogy a felperes a saját telkén legyen kénytelen védekezni a szomszédból átjáró kutyákkal szemben. A per során bejelentette a felperes, hogy az alperesek közreműködésére jelentős mértékben csökkent a kutyaugatás, lényegében felszámolásra került zavaró hatás az alperesek által. A felperes által benyújtott video- és hanganyag alapján kétségtelen, hogy a perindítást megelőzően mindkét kutya birtokában tarthatta az alperesek telkének egészét. A felperes ajtónyitására, az erkélyajtó megnyitására nyomban ugatni kezdtek a kutyák, amely olyan mértékű zavarást okozott a felperes számára, ami kizárta az ingatlan megfelelő használatát.

[30] A felperes a megváltoztatott keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperesek 2003. óta folyamatosan és többszörösen sértették meg a személyiségi jogait a kutyatartással és a szennyvízkezeléssel, valamint 3 000 000 Ft sérelemdíj és a perköltségének megfizetésére is kérte kötelezni őket.

[31] Az alperesek az ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását.

[32] Az elsőfokú bíróság a 12.P.20.166/2022/22. számú, 32. sorszám alatt kijavított ítéletével megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperes magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2018. augusztus 1-jétől 2021. december 1-jéig nem tettek érdemi eredménnyel is járó konkrét intézkedéseket annak érdekében, hogy mérsékeljék a kutyáik napközbeni ugatásának zavaró hatását, azzal pedig a lelki egészséghez és az otthon tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jogait, hogy 2003. november 17-től 2021. tavaszáig az ingatlanukon található szennyvíztárolót nem alakították akként, hogy az megakadályozza, kizárja annak a lehetőségét, hogy a szennyvíz átfolyjon a felperesi ingatlanra. Kötelezte az alpereseket, hogy sérelemdíj címén fizessenek meg a felperesnek 1 500 000 Ft-ot, amelyet meghaladóan elutasította a keresetet. A „kijavított” ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 90 000 Ft perköltséget, továbbá a felperest és az I. rendű alperest kötelezte személyenként 90 000 Ft feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

[33] Az ítéltábla a Pf.I.20.094/2024/7. számú végzésével hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét és utasította az elsőfokú bíróságot a perfelvételi szaktól új eljárásra és új határozat hozatalára annak megállapítása mellett, hogy a meg nem fizetett fellebbezési illeték összege 120 000 Ft. A döntés alapja az volt, hogy a felperes nem az általa állított jogsértés idején hatályos 1959. évi Ptk. alapján terjesztette elő a keresetét, ahogy az elsőfokú bíróság sem annak alapján bírálta el azt.

[34] A felperes a megismételt eljárás során megváltoztatott keresetében egyrészt kérte annak megállapítását, hogy az alperesek a 2018. augusztus 1. napjától 2021. december 1. napjáig tartó időszakban megsértették az ingatlan zavartalan használatához és a pihenéshez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy az általuk tartott kutyák rendszeresen zajt keltettek éjjel is és nappal is, másrészt a 2003. november 17. napjától 2021. tavaszáig terjedő időszakban megsértették a lelki egészséghez, illetőleg az otthon tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jogait is azzal, hogy átengedték az ingatlanára a fekáliás szennyvizüket. A

felperes az ebtartás miatt 2 000 000 Ft sérelemdíj, a szennyvíz átvezetése miatt pedig 1 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte egyetemlegesen kötelezni az alpereseket.

[35] Az alperesek kérték a kereset teljes elutasítását.

[36] Az elsőfokú bíróság az 52. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította: az alperesek megsértették a felperes magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2018. augusztus 1. napját követően 2021. május 28. napjáig nem tettek érdemi eredménnyel is járó, konkrét intézkedéseket annak érdekében, hogy mérsékeljék a tacsó keverék és németjuhász kutyái napközbeni ugatásának zavaró hatását. Megállapította továbbá, hogy az alperesek megsértették a felperesnek az otthona tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2019. július 11. napjától 2021 tavaszáig, a közműves szennyvízelvezető rendszerre történő csatlakozásukig az általuk lakott cím1 alatti ingatlanon található, kis méretű, egyedi zárt szennyvíztárolót nem alakították át akként, hogy az már megakadályozza, illetve kizárja annak a lehetőségét, hogy a szennyvíz átfolyjon a felperes alacsonyabban fekvő cím2 alatti ingatlanára. Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül sérelemdíj jogcímén fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen 1 500 000 Ft-ot; ezt meghaladóan elutasította a keresetet. Kötelezte az alpereseket, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60. napig egyetemlegesen fizessenek meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 90 000 Ft elsőfokú eljárási illetéket, 108 000 Ft feljegyzett kereseti illetéket és 120 000 Ft fellebbezési illetéket, ahogy a felperest is kötelezte 72 000 Ft kereseti illeték megfizetésére.

[37] Határozatának indokolása szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013 évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 8. §-ának (2) bekezdése értelmében a Polgári Törvénykönyv hatályba lépése előtt megsértett személyhez fűződő jogok alapján érvényesíthető polgári jogi igényekre a jogsértés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni, a Ptk. hatálybalépése előtt megkezdődött és folyamatosan tanúsított jogsértő magatartásra – ideértve a mulasztást is – akkor is a Ptk. hatályba lépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a jogsértő magatartás befejezése a Ptk. hatályba lépése utáni időpontra esik. A felperes ennek megfelelően változtatta meg részben a keresetét: a szennyvízzel összefüggésben az 1959. évi Ptk. rendelkezésre alapította azt.

[38] Az elsőfokú bíróság ismertette a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény (Mvtv.) 1. §-át, a 2. §-ának (3) és (4) bekezdéseit, a 9. §-ának (3) bekezdését és a 10. §-ának (2) bekezdését. Utalt a BDT2019. 4041. szám alatt közzétett döntésre, mely szerint a bírói jogalkalmazás nincs elzárva attól, hogy tágítsa a személyiségi jogok körét.

[39] Elsőként a kutyák zavaró hatása miatt előterjesztett keresetet vizsgálta.

[40] Az Egri Járásbíróság az előtte folyamatban volt előzményi perben az általa lefolytatott széleskörű bizonyítás alapján kizárólag abban a jogkérdésben foglalt állást, hogy az alperesek magatartása szükségtelen zavarásnak minősült-e, így azt ebben a perben kellett eldönteni, hogy megvalósult-e személyiségi jogsértés, aminek során nem volt szükséges az alperesek gyermekének perbenállása, mert ugyan ő volt a kutyák tulajdonosa, azonban a Ptk. 5:23. §-ában írt szomszédjogi generálklauzulára tekintettel elegendő volt az ingatlan tulajdonosainak perbenállása.

[41] A személyiségi jog egy abszolút szerkezetű jogviszony, amiből az következik, hogy az érintettek, a szomszédos ingatlan tulajdonosai is a perbeli tényállásra vonatkoztatva kötelesek voltak tartózkodni a szükségtelen zavarástól, illetőleg az indokolatlan behatástól a felperesi ingatlan vonatkozásában.

[42] A Ptk. 2:42. §-a értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy a törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi életet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés kifejezetten ki is mondja, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, a személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

[43] A 8/1990. (IV. 23.) AB határozat szerint az általános személyiségi jog anyajog, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az alkotmánybíróság, mind pedig a bíróságok minden esetben felhívhatnak, ha az egyén autonómiájának a védelmére, az adott tényállásra a konkrét nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható. A perbeli jogviszonnyal összefüggésben azonban nem volt indokolt az általános személyiségi jog felhívása, ugyanis az alperesek a felperes nevesített személyiségi jogait sértették meg.

[44] A 41/2010. (II. 26.) Kormányrendelet rendelkezik a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról. Kedvtelésből állatot úgy kell tartani, hogy az állat tartása lehetővé tegye annak természetes viselkedését, ugyanakkor tartósan és szükségtelenül ne zavarja a környező lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjét. A szomszédjogi szabályok megsértésén alapuló birtokvédelmi perben figyelembe kell venni a szerzett jogok védelmének a jogelvét is. A zavarás fennállása bizonyításra szoruló ténykérdés, azonban a zavarás szükségtelenségének megállapítása a bíróság mérlegelését igénylő jogkérdés (BH2020. 329.). Egyes személyek fokozott érzékenysége nem járhat azzal a következménnyel, hogy a szomszéd az állattartói tevékenység megszüntetésére kényszerüljön (BH1982. 91.).

[45] Az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy egyrészt megállapítható-e szükségtelen zavarás, másrészt a felperesnek az ingatlan zavartalan használatához fűződő érdekét kellett egybevetnie az alpereseknek a kutyatartáshoz fűződő gazdasági és személyes érdekével.

[46] A Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma az 1/2013. (VI. 17.) számú határozatával elfogadott kollégiumi véleményben azt állapította meg, hogy a személyiségi jog megsértésétől jogilag is meg kell különböztetni azt az esetleges érdeksérelmet, amely a személyiségi jog megsértésének a szintjét nem éri el és csak szubjektív érzéseken alapul.

[47] A Ptk. 2:43. §-ának b) pontja értelmében a személyiségi jogok sérelmét jelenti a magánlakás megsértése is. Ezen személyiségi jog releváns jogi tartalma a magánlakás zavartalan használatához fűződő ingatlanhasználat. A jogalkotó a dologi jogi jogvédelemmel párhuzamosan személyiségi jogi oltalmat is biztosított annak érdekében, hogy biztosítható legyen a magánlakások tulajdonosainak a zavartalan ingatlanhasználat.

[48] Az Alaptörvény VI. cikkének 1. bekezdés is kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy a magán és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnévét tiszteletben tartsák.

[49] A magánszféra védelmének a fontosságát az Alkotmánybíróság kiemelte több határozatának az indokolásában is, ugyanakkor a 11/2014. (IV. 4.) AB határozat indokolásában kifejezetten kimondta azt is, hogy a magánszféra védelme magában foglalja az alkotmányban külön e névvel említett, a magánlakás sérthetlenségéhez való hagyományos alapjogot, lévén, hogy a magánlakás a magánélet színtere [11/2014. (VI. 4.) AB határozat indokolásának 55. pontja].

[50] A Kúria Pfv.III.20.650/2014/6. számú ítéletében foglaltakra is figyelemmel nem szakértői kérdés, hanem kifejezetten bírói mérlegelés körébe tartozó annak eldöntése, hogy a zavarás meghaladja-e a még elviselhető mértéket.

[51] A község Önkormányzata jegyzője megállapította azt a tény a ügyszám12 számú határozatában, hogy az alperesek kutyái rendszeresen megugatják a kint tartózkodókat, azaz megállapítható a birtoklásban zavarás ténye. Az Egri Járásbíróság az előtte folyamatban volt perben ugyanezt állapította meg, ezért a két kutya hangos ugatása a birtoklásban való zavarásként értékelhető jogilag is.

[52] A felperes nem a kutyaugatás által kiváltott zaj határértékének a túllépésére alapította igényét, ezért nem volt indokolt igazságügyi szakértői bizonyítás lefolytatása. A rendelkezésére álló bizonyítékok mérlegelése alapján kellett állást foglalni a személyiségi jogsértés kérdésében a felperes által sérelmezett kutyaugatás gyakoriságának, időtartamának, időbeli elhúzódásának a figyelembevételével és arra is tekintettel, hogy ezen zavaró körülménnyel összefüggésben az alperesek egyébként tettek-e konkrét érdemi intézkedéseket.

[53] Az az alperesek védekezésének megfelelően nem vitás, hogy a perbeli ingatlanok falusias környezetben találhatóak egy olyan településrészben, ahol megengedett az állattartás, így az ebtartás is. Ugyanakkor nem vitás az is, hogy a családi házas környezetben a szomszédok együttélése szinte mindig eredményez kölcsönösen zavaró behatásokat. Az olyan zavaró behatás, ami nem értékelhető szükségtelennek, nem értékelhető személyiségi jogsértésként sem.

[54] A felperes a megváltoztatott keresetében a magánlakás zavartalan használatához és a pihenéshez fűződő személyiségi jogának megsértését állította.

[55] A pihenéshez való jogot sem az Alaptörvény, sem pedig az új Polgári Törvénykönyv nem határozza meg nevesített személyiségi jogként, azonban ettől függetlenül a Polgári Törvénykönyv 2:42. §-ának (2) bekezdéséből egyértelműen levezethető és jogi oltalom alatt áll a magánszemélynek a pihenéshez való joga, ami alapja az egyén munkavégzése mellett az egészséges életvitelének is.

[56] A felperes a családi házat különböző célokra használja. A késő esti, éjszakai órákban alvásra és pihenésre, míg a nappali időszakban a munka mellett a szórakozás mint lehetőség is értelmezhető. Az alperesi ingatlanon tartott két kutya a napközbeni ugatással zavarták a felperes magánlakásának használatát, ezért az alperesek nem a pihenéshez, hanem kifejezetten a magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogot sértették meg, így kizárólag ezen a jogcímen állapította meg az elsőfokú bíróság a személyiségi jogsértést, míg a másik jogcím vonatkozásában a keresetet elutasította.

[57] Az előzményi perben a felperes 2019. október 28. napján terjesztette elő a keresetlevelét, az elsőfokon jogerőre emelkedett 19.P.20.824/2021/5. szám alatti ítéletet pedig 2021. október 13. napján hozta meg az Egri Járásbíróság. Ezen per során bejelentette a felperes, hogy a per folyamatban léte alatt az alperesek közreműködésére jelentős mértékben csökkent a kutyaugatás, lényegében a perindítás hatására a kutyatartással összefüggésben fennálló zavaró hatás felszámolásra került általuk.

[58] Önmagában az alperesek kutyatartása, s hogy a kutyák esetenként ugattak napközben, még nem eredményezhette volna a felperes személyiségi jogának a megsértését. Az elsőfokú bíróság azonban az alábbi többlettényállási elemek mérlegelésével arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy az alperesek az ítélet rendelkező részében meghatározott időszakban mégis megsértették a felperes magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogát.

[59] A felperes még az alapeljárás során fogatosított személyes meghallgatása során előadta, hogy a kutyákkal kapcsolatos tényállás vonatkozásában az alperesek eleget tettek az elsőfokon jogerőre emelkedett ítéletben előírt kötelezésnek. A 2023. január 24. napján megtartott folytatólagos tárgyaláson azt adta elő, hogy egy átlagos ebtartáshoz kapcsolódó zavaráshoz képest jóval nagyobb mértékű és jogilag is szükségtelen zavarásként értékelhető

hátrányokat kellett elszenvednie. A 12.P.20.166/2022/19. szám alatti tárgyalási jegyzőkönyv második bekezdése szerint a felperes sérelmezte azt is, hogy az alperesek által tartott két kutya rendszeresen rongálta a kertjét és az ingatlanára jártak piszkítani. A 21. sorszám alatti előkészítő irat is személyiségi jogsértő magatartásként, illetőleg mulasztásként értékelte az alperesek ezen magatartását, azonban az elsőfokú bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett a megismételt elsőfokú eljárás során kiegészített bizonyítás alapján, hogy az alperesek kizárólag azon magatartásukkal sértették meg a felperes magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogát, hogy a megjelölt időszakban nem tettek érdemi eredménnyel is járó konkrét intézkedéseket a kutyák napközbeni ugatása zavaró hatásának mérséklése érdekében.

[60] Az Egri Járásbíróság előtti perben a szünetelő eljárás folytatása iránti kérelmében előadta a felperes, hogy kutyaugatásra ébred minden hajnalban, az állatok egész nap az udvaron tartózkodnak és az utcán békésen elhaladó embereket zaklatják a folyamatos ugatással, ez hétvégeként – amikor jelentősebb a turistaforgalom – az elviselhetetlenségig fokozódik. tanú1 és tanú2 tanúk vallomásai is azt támasztották alá, hogy az alperesek az ebtartással összefüggésben ugyan csak egyetlen cselekvőség tekintetében, de megsértették a felperes magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogát.

[61] A felperes a keresetlevelében azt adta elő, hogy a dolgok 2019 májusában csúcsosodtak ki, ezt követően terjesztette elő az ebtartással összefüggésben a jegyzőnél a birtokvédelmi kérelmét az alperesekkel szemben. Az ennek folytán meghozott határozat alapján létesítették az alperesek 2019 nyarán a már meglévő drótfonatos kerítés mellé a tömör palakerítést. A felperes ugyanakkor a második birtokvédelmi kérelmét 2019. szeptember 19. napján terjesztette elő az alperesi ebtartással összefüggésben, amiben kérte a szomszéd ebek által keltett zavaró állapot megszüntetését. Előadása szerint mozgás észlelésekor az alperesi ingatlanon tartott kutyák a kerítésre rontanak és ugatnak éjjel-nappal, ami már nem teszi lehetővé a békés egymás mellett élést.

[62] A felek nem társasházi lakásban élnek együtt mint szomszédok megye székhelyén, hanem az városhez közeli egyik községben: községn élnek egyaránt családi házban, a település lakó-pihenő övezeti részén. Az alperesek által tartott két kutya nemcsak időről időre ugatott, hanem az ugatásuk az átlagot messze meghaladó gyakoriságú és intenzitású volt a per tárgyává tett időszakban. Ez pedig olyan szükségtelen zavarással járt, amelyet a felperes már nem volt köteles elviselni figyelemmel a 41/2010. (II. 26.) Kormányrendelet 14. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra is. Az alpereseket olyan kötelezettség terhelte, hogy konkrét érdemi intézkedéseket tegyenek meg a kutyák napközbeni ugatásának mérséklése érdekében úgy, hogy az már jogilag ne minősüljön szükségtelen zavarásnak. Az alperesek valószínűsíthetően az időközben a felek között kialakult egyre komolyabb konfliktus ténye miatt sem tettek eleget ezen kötelezettségüknek 2021. május 28. napjáig. A személyiségi jogsértés megállapítása ezen időponttal bezárólag indokolt, ugyanis a helyszíni tárgyalás megtartását követően az alperesek bizonyítottan már nem fejtettek ki olyan cselekvőséget, ami személyiségi jogsértésként értékelhető. Arra az elsőfokú bíróság nem látott lehetőséget, hogy az éjjelek tekintetében is megállapítsa a felperes személyiségi jogának a megsértését.

[63] A felperes a szennyvízzel kapcsolatban a magánlakáshoz, a családi élethez, a pihenéshez és az otthonhoz, valamint a testi és lelki egészséghez fűződő személyiségi jogainak megsértését állította; előadása szerint a szennyvízátfolyás miatt nem betegedett meg, de akár meg is betegedhetett volna. Utóbb az otthon tiszteletben tartásához fűződő, valamint a lelki egészséghez fűződő személyiségi jogai megsértésének megállapítását kérte.

[64] A szennyvízátfolyás oka, hogy az eredetileg hétvégi házként használt ingatlanban kisebb méretű zárt szennyvíztároló került csupán kialakításra, továbbá község ezen részén nem egyenes a terep, s az alperesi ingatlan magasabban fekszik. Ezek a körülmények azonban

nem mentesítették az alpereseket azon jogszabályi kötelezettségeik teljesítése alól, hogy egyrészt a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2019. (IV. 29.) Kormányrendelet 18. §-ának (5) bekezdése értelmében gondoskodjanak a szennyvíz ártalmatlanításáról az egyedi szennyvíztároló üzemeltetése során, másrészt a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatási tevékenység részletes szabályairól szóló 455/2013. (XI. 29.) Kormány rendelet 1. §-ának (2) bekezdése szerint évente legalább egy alkalommal igénybe vegyék az ott írt közszolgáltatást.

[65] Az alperesek 2021 tavaszán rákötöttek a közműves szennyvízelvezető rendszerre, ezért ekkortól a szennyvíz már nem folyt át, de arra van adat, hogy 2003. november 17. napjától kezdődően az alperesi ingatlanon keletkezett és nem ártalommentesített szennyvíz átfolyt a felperes alacsonyabban fekvő ingatlanára, ami miatt többször is a jegyzőhöz fordult 2019. évben.

[66] Az alperesek védekezése szerint elvégeztették az évente egyszer kötelező szippantást, ugyanakkor megállapítható, hogy az első birtokvédelmi kérelmet követően decemberben másodszor is elvitették a szennyvizet, a következő 2020. évben pedig négyszer is.

[67] A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Kormány rendelet 10. §-ának (2) bekezdése értelmében a (3) és (4) bekezdésekben foglalt kivételektől eltekintve tilos az egyes számú melléklet szerinti szennyező anyagnak, illetve az ilyen anyagot tartalmazó vagy lebomlásuk esetén ilyen anyag keletkezéséhez vezető anyagnak felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetése.

[68] A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény IX/A. fejezete rendelkezik a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról. A törvény 44. §-ának b) pontja kifejezetten kimondja, hogy az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője vagy egyéb jogcímen használója köteles az ingatlanán keletkező közüzemi csatornahálózatba vagy a helyben való engedélyezett módon történő tisztítás után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvizet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló Kormányrendeletben meghatározott módon gyűjteni, továbbá annak begyűjtésére feljogosított közszolgáltatónak átadni.

[69] Az Igazgatásrendészeti Osztálya a ügyszám13 Szabs. számú határozatában elmarasztalta az alpereseket vízszennyezés szabálysértésének elkövetése miatt.

[70] Az alperesek elévülési kifogást terjesztettek elő. A Polgári Törvénykönyv 2:51. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint akit személyiségi jogában megsértenek, a jogsértés ténye alapján az elévülési időn belül az eset körülményeihez képest követelheti a jogsértés megtörténtének a bírósági megállapítását.

[71] A Polgári Törvénykönyv 2014. március 15. napján lépett hatályba. A Ptké. 8. §-ának (1) bekezdése értelmében a Ptk. személyiségi jogok megsértésének szankcióira vonatkozó rendelkezéseit a hatálybalépését követően történt jogsértésekre kell alkalmazni. A Ptké. 8. §-ának (2) bekezdése szerint a Ptk. hatályba lépése előtt megsértett személyhez fűződő jogok alapján érvényesíthető polgári jogi igényekre a jogsértés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni, a Ptk. hatályba lépése előtt megkezdődött, folyamatosan tanúsított jogsértő magatartásra, ideértve a mulasztást is, akkor is a Ptk. hatályba lépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a jogsértő magatartás befejezése a Ptk. hatálybalépése utáni időpontra esik.

[72] Az alperesek magatartása már 2014. március 15. napját megelőzően megkezdődött és folyamatos volt, továbbá ebben az időszakban bizonyítottan fennállt azon alperesi mulasztás, hogy a szomszédos ingatlan tulajdonosaiként nem akadályozták meg az ingatlanukon

keletkezett szennyvíz átfolyását az alacsonyabban fekvő felperesi ingatlanra. Emiatt a Ptk. 2:51. §-ának a) pontjára alapított objektív szankció vonatkozásában az elévülési kifogás ellenére lehetőség volt annak a mérlegelésére, hogy a 2014. március 15. napját megelőző, a felperes által peresített időszakban is tanúsítottak-e olyan magatartást az alperesek, ami személyiségi jogsértésként is értékelhető. Ez a bizonyítás eredménye alapján megállapítható volt: a magasabban fekvő alperesi ingatlanról már 2003. november 17. napjától kezdődően a nem ártalmatlanított szennyvíz átfolyt az alacsonyabban fekvő felperesi ingatlanra.

[73] Nem minden jogellenes magatartás, illetve mulasztás értékelhető egyben személyiségi jogsértésként is. A felperes által sérelmezett ezen alperesi magatartással összefüggésben a személyiségi jogi jogkövetkezmény kizárólag abban az esetben vonható le, olyan időszak tekintetében állapítható meg személyiségi jogsértés is, amely időszak vonatkozásában bírói bizonyossággal megállapítható a különben személyiségi jogsértésként is értékelhető alperesi magatartás ténybeli tartalma is. Ugyan a felperes már 2003. november 17. napján különböző hatóságokhoz fordult, sérelmezve az ingatlanára az alperesi ingatlanról átfolyó szennyvíz károsító hatását, azonban annak ellenére, hogy állítása szerint hosszú éveken át a számára sérelmes helyzet nem változott, 2019. évet megelőzően kifejezetten a szennyvízátfolyás tényére alapítottan nem indított birtokvédelmi eljárást/pert az alperesekkel szemben.

[74] Ekkortól lépett fel folyamatosan a felperes az átfolyó szennyvíz miatt a különböző hatóságok előtt, amely eljárásokban megállapítottak szerint a szennyezés nyomai egyértelműen láthatóak voltak a kerítés lábazatán.

[75] Az elsőfokú bíróság csak azon időszak vonatkozásában állapította meg az alperesek által megvalósított személyiségi jogsértést, amely vonatkozásában bizonyítottan megállapítható volt az alperesi magatartásnak a tartalma is az őket terhelő jogszabályi kötelezettség figyelembevételével, ezért a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének a) pontjára alapítottan kizárólag a 2019. július 11. napja és 2021 tavasza közötti időszak vonatkozásában állapította meg a személyiségi jogsértést. A személyiségi jogsértés kezdő időpontjaként azért 2019. július 11. napját indokolt meghatározni, mert a közigazgatási szerv az ezen időpontban meghozott határozatával már konkrét kötelezést adott ki az alperesek felé, a jogsértéssel érintett időszak vége pedig a kiépített szennyvízkozmű-hálózatra történő rákötés ideje.

[76] Az Mvtv. 10. §-ának (2) bekezdése szerint az otthon tiszteletben tartásához való jog sérelmét jelenti különösen mások otthonába való jogosulatlan behatolás vagy egyéb sértő, zavaró, zaklató módon történő jogosulatlan beavatkozás.

[77] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy az alperesek a személyiségi jogsértésként értékelt időszakban teljeskörűen nem tettek eleget a hivatkozott jogszabályi kötelezettségeiknek, ezáltal nem akadályozták meg, hogy az általuk lakott ingatlanon keletkezett szennyvizük ha nem is folyamatosan, de időszakosan és ismétlődően átfolyjon a felperes által lakott ingatlanra, olyan, a felperes otthonába való jogosulatlan behatolásnak értékelhető mulasztás, amely alkalmas volt a felperes otthona tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jogának megsértésére.

[78] Az alperesek a megismételt elsőfokú eljárás során már nem tartották fenn a szakértői bizonyítás elrendelése iránti, korábbi bizonyítási indítványukat, ettől függetlenül az a megállapítás tehető, hogy megvolt az alpereseknek a műszaki lehetősége a szennyvíz átfolyásának megszüntetésére, aminek érdekében egyáltalán nem tettek intézkedéseket.

[79] Az rendőrkapitányság határozatából megállapíthatóan az alperesek legalább két alkalommal nem tettek eleget a 455/2013. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. §-ának (2) bekezdésében előírt kötelezettségüknek sem, amely mulasztásukkal előidézték a jogsértő állapotot, és ami miatt a szippantás, a szennyvíz elszállításának a gyakorisága vonatkozásában az I. rendű alperes által elmondottak nem feleltek meg teljes mértékben a valóságnak.

[80] Az Alaptörvény XX. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. A Ptk. 2:43. §-ának b) pontja is kimondja, hogy a személyiségi jogok sérelmét jelenti az élet, a testi épség és az egészség megsértése is. Személyiségi jogsérelmet megalapozhat a betegség szintjét el nem érő pszichés elváltozás is, azonban ezt a károsultnak (sértettnek) kell bizonyítania (BH2023. 130.).

[81] A felperes maga sem állította, hogy az átfolyó szennyvíz miatt sérült volna a testi egészsége, ténylegesen megbetegedett volna. A lelki egészség megsértését az is megalapozhatja, ha a betegség szintjét el nem érő pszichés elváltozás alakul ki az érintettnél, azonban a bizonyítási teher az érintettet terheli e vonatkozásban.

[82] Önmagában az a körülmény, hogy a rendelkező részben meghatározott időszakban a felperes a veszélyeztetettségének a tudatában volt kénytelen együtt élni ezzel a helyzettel, nem értékelhető immateriális hátránnyként, bírói bizonyossággal ugyanis nem bizonyított, hogy ténylegesen negatív, hátrányos pszichés elváltozásokat is eredményezett az alperesi ingatlanon keletkező nem ártalmatlanított szennyvíz átfolyása. Emiatt az elsőfokú bíróság elutasította a lelki egészség megsértésének megállapítása iránti keresetet, s kizárólag a másik nevesített személyiségi jog megsértését állapította meg: az otthon tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jog sérelmét.

[83] A Ptk. 2:52. §-ának (1) bekezdése szerint akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése kimondja, hogy a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására tekintettel egy összegben határozza meg.

[84] A sérelemdíj megállapításának is feltétele a személyiségi jog sérelme, a nem vagyoni sérelem bekövetkezése. A Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése szerint a fizetésre kötelezés további feltételei megegyeznek a kártérítési felelősség szabályaival, ennek megfelelően a felelősség feltétele a magatartás és a sérelem közötti okozati összefüggés és a felróhatóság azzal, hogy a személyiségi jogi sérelem feltételezi a személyiséget ért valamilyen fokú hátrányt, amely kifejeződhet testi, lelki vagy a sérelmet szenvedő személyt körülvevő környezeti változásokban. A Ptk. 6:521. §-a szerinti előreláthatósági követelményt mint az oksági kapcsolat feltételét a sérelemdíj megállapítása körében is vizsgálni kell (PJD2016.2.). Eszerint nem állapítható meg az okozati összefüggés azzal a kárral kapcsolatban, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia.

[85] A rendelkezésére álló bizonyítékok alapján az alpereseknek előre kellett látnia, hogy amennyiben a felperes számára sérelmes mulasztásaikat nem orvosolják, neki olyan nem vagyoni sérelmet is okoznak, amelyeknek a kompenzálására igényt tarthat bírói úton.

[86] Az elsőfokú bíróság a két alperesi magatartással összefüggésben kizárólag egy jogcímen, egyetlen nevesített személyiségi jog megsértését állapította meg.

[87] A sérelemdíjban való marasztalásnak nem feltétele a hátrány bizonyítása, de ha a jogsértés jellege és körülménye alapján nem következett be nem vagyoni sérelem, nincs helye a sérelemdíjban való marasztalásnak (PJD2017.9.).

[88] Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett a lefolytatott bizonyítás alapján, hogy a nem vagyoni sérelem bizonyítottan bekövetkezett a felperes oldalán.

[89] A felperes a 2025. január 9. napján megtartott folytatólagos perfelvételi tárgyaláson a szubjektív szankció vonatkozásában akként módosította a kereseti kérelmét, hogy az alpereseket egyetemlegesen 3 000 000 Ft megfizetésére kéri kötelezni, amiből az első alperesi magatartással összefüggésben 2 000 000 Ft a sérelemdíjra összege, míg a másik alperesi magatartásra alapítottan 1 000 000 Ft a nem vagyoni kártérítés összege.

[90] Ezen keresetmódosítás már figyelemmel volt a Debreceni Ítéltábla jogerős végzésének az indokolásában foglaltakra. Az elsőfokú bíróság azonban a megismételt elsőfokú eljárás során kiegészített bizonyítás alapján mind a két alperesi magatartással összefüggésben akként határozott, hogy a személyiségi jogsértést kizárólag a Ptk. hatálybalépését követő időszak vonatkozásában indokolt megállapítani, ezért figyelemmel a Ptké. 8. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra is az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárás során a tekintetben kellett állást foglalnia, hogy a két alperesi magatartásra alapítottan külön-külön, illetőleg együttesen is milyen mértékű sérelemdíj megfizetése indokolt.

[91] Mind a két személyiségi jogsértés miatt bizonyítottan nem vagyoni sérelmek érték a felperest, ezért az elsőfokú bíróság kizárólag azt vizsgálhatta, hogy eltűszott-e a felperes követelése.

[92] Az ebtartással összefüggésben átlagosnak tekinthető a megállapított jogsértés, ugyanakkor az átlagot meghaladónak értékelhető a szennyvízátfolyás. Mindkét jogsértés ismétlődő jellegű volt. Az alperesek terhére róható felróhatóság mértéke kis mértékben ugyan, de meghaladja az átlagosat, hiszen éveken át nem szüntették meg a jogsértő állapotot.

[93] A felperes és a családja több éven át kényszerült használni a tulajdonát képező családi házat úgy, hogy a szomszédos ingatlanról a szennyvíz átfolyt hozzájuk. Ez a körülmény ugyan a betegség szintjét elérő pszichés elváltozást bizonyítottan nem eredményezett a felperes vonatkozásában, azonban olyan immateriális hátrányként értékelhető, amely magasabb összegű sérelemdíj megítélését teszi indokolttá. Az alperesi jogsértés tényéről ugyan már jóval korábban tudott a felperes, ám 2019. évet megelőzően nem érvényesített igényt.

[94] A második alperesi jogsértéssel összefüggésben komolyabb immateriális hátrányok következtek be bizonyítottan a felperesnél, ezért indokolt a magasabb összegű sérelemdíj. Emiatt az elsőfokú bíróság az első jogsértéssel összefüggésben 500 000 Ft, míg a második jogsértéssel összefüggésben 1 000 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte az alpereseket, ezt meghaladón pedig elutasította a keresetet.

[95] A Pp. 182. §-ának (3) bekezdése értelmében a bírósági meghagyással szembeni ellentmondás illetékét az ellentmondással élő fél nem számíthatja fel, ezért az elsőfokú bíróság az alpereseket kötelezte 90 000 Ft elsőfokú eljárási illeték megfizetésére.

[96] A felperes nagyobb arányban tekinthető pernyertesnek az objektív szankciók tekintetében, ezért a 180 000 Ft kereseti illetékből 72 000 Ft megfizetésére köteles, míg az alperesek 108 000 Ft kereseti illeték és 120 000 Ft fellebbezési illeték megfizetésére, mivel a fellebbezésük – „de iure” (sic!) – eredménytelen volt.

[97] A pervesztesség és pernyertesség arányára figyelemmel arra a jogi álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság, hogy a felek saját maguk viselik az ügyvédi képvisellel összefüggésben felmerült költségeiket.

[98] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával kérték a felperes keresetének teljes elutasítását.

[99] Álláspontjuk szerint a falusias környezetre, különösen az erdő közvetlennek mondható szomszédságára tekintettel a gyakori kutyaugatásra is vonatkozik a tőrési kötelezettség, miként ezt tartalmazza község Önkormányzata jegyzőjének a felperes birtokvédelmi kérelmét elutasító határozata. Nem értékelte az elsőfokú bíróság, hogy nem egy városi, lakótelepi vagy társasházi környezetről van szó, ahol elvárható a kutyaugatás megakadályozása, hanem minden háznál tartanak kutyát.

[100] Kifogásolták a kutyaugatás miatti személyiségi jogsértés kezdő időpontjaként megállapított 2018. augusztus 1. napját, mert maga az elsőfokú bíróság rögzítette: a felperes

szerint mindvégig baj volt a kutyákkal, de nem tudta okirattal bizonyítani hitelt érdemlően, hogy 2019 májusát megelőzően is az ebtartás elérte azt a szintet, amely már elviselhetetlen volt a számára.

[101] Az Egri Járásbíróság elsőfokú bíróság által is hivatkozott ítéletében megállapításra került többek között az, hogy túlnyomórészt éppen a felperesnek és élettársának a zavaró, a kutyákat idegesítő magatartására vezethető vissza a felperes által sérelmezett kutyaugatás. Erre tekintettel pedig a felelősségük megállapítása ellentétes a járásbírósági jogerős ítéletben foglaltakkal, tehát iratellenes, amit az elsőfokú bíróság nem oldott fel, nem magyarázott meg az indoklásában.

[102] A szennyvíz átfolyása miatti személyiségi jogsértéssel összefüggésben magyarázat nélkülinek tartották, hogy a korábbi, hatályon kívül helyezett ítéletében az elsőfokú bíróság 2003. évtől állapította meg a jogsértést, most pedig 2019. július 11. napjától, mégis ugyanannyi sérelemdíjat ítélt meg a 16 évvel rövidebb időszak ellenére.

[103] A szabálysértési hatóság egy alkalommal állapította meg a szabálysértést az alperesek terhére, az elsőfokú bíróság már két alkalomról beszélt, mégis egy folyamatosan fennálló állapotra vont le következtetést. Emiatt nem állapítható meg a jogsértés súlya, hovatovább hiányzik a felróhatóságuk is, mert kiviteleztek az elvárható technikai megoldást, az pedig rajtuk kívül állt, hogy csak 2021-ben lehetett rákötni a szennyvízhálózatra. Mindezt nem lehet szó átlagot meghaladó sérelemről a felperes oldalán.

[104] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte a fellebbezés elutasítását, ami tartalma szerint ténylegesen az elsőfokú ítélet alperesek által fellebbezett részének helybenhagyására irányult, egyúttal csatlakozó fellebbezést is előterjesztett, s abban kérte az ítélet részbeni megváltoztatásával egyrészt a kutyaugatás miatti személyiségi jogsértés 2018. augusztus 1. napjától 2021. május 28. napjáig megállapított időtartamát megemelni a keresetben megjelölt 2018. augusztus 1. napjától 2021. december 1. napjáig terjedő időtartamra, másrészt kérte a sérelemdíj felemelését 3 000 000 Ft-ra, továbbá az alpereseket 1 270 000 Ft együttes első- és másodfokú perköltségben marasztalni.

[105] A felperes mindenekelőtt kérte felülvizsgálni a fellebbezési határidő megtartását az alperesek részéről, mert az elsőfokú ítélet általa történt letöltése és az alperesek fellebbezésének megismerése között 52 nap telt el, ami számára felveti az elkészség lehetőségét.

[106] Az alperesek által hivatkozott, a birtokvédelmi kérelmét elutasító jegyzői határozat (ügyszám14) irreleváns, mert azzal szemben az Egri Járásbíróság megállapította az alperesek birtokháborítását a 19.P.20.824/2021/5. szám alatt meghozott ítéletében, továbbá a vagylagos keresetének megfelelően rendelkezett az alperesek ebtartásáról. Ugyan az áll az ítélet indoklásában, hogy a túlzott kutyaugatás éppen neki és élettársának zavaró, kutyákat idegesítő magatartására vezethető vissza, de nem csak ez szerepel a megállapítások között, hanem az is, hogy az alperesek semmit nem tettek a túlzott kutyaugatás megakadályozása érdekében.

[107] Az alperesek alaptalanul kifogásolják a személyiségi jogsértés 2018. augusztus 1. napjában megállapított kezdő időpontját, hiszen az Egri Járásbíróság ítélete szerint is 2017. évtől tartották az ebeket az alperesek, s a felperes is több beadványában hivatkozott arra, hogy az alperesekkel 2017. év óta kezdett tűrhetetlenül elmérgesedni a viszony.

[108] Az ebtartással kialakult helyzet 2022 tavaszáig változatlan volt, a helyzet csak az Egri Járásbíróság ítéletének 2021. december 8. napi jogerőre emelkedését, illetőleg az arról való tájékoztatást követően kezdett némileg mérséklődni, ami miatt indokolt a személyiségi jogsértés záró időpontját a keresete szerint meghatározni 2021. december 1. napjában.

[109] Sérelmezte a felperes, hogy az elsőfokú bíróság megállapítása szerint éjjel nem bizonyított a személyiségi jogsértés, holott az Egri Járásbíróság jogerős ítéletéig a kutyák éjjel is ugattak rendszeresen, elég volt egy embernek vagy macskának vagy más állatnak elmennie az utcán a ház előtt, a kutyák még ez után is hosszú ideig vonyítottak, ugattak, ami élesen behallatszott a hálószobába is.

[110] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szennyvíz átfolyásának folyamatosságával, annak bizonyítottságával kapcsolatban helyes következtetéseket vont le. A különböző közigazgatási hatósági eljárások megfelelően bizonyítják a szennyvíz folyamatos átfolyását és bűzét, így összességében rendkívül súlyos jogsértésnek minősül az alperesek telkéről 15 éven át folyamatosan és a bejárati ajtajától nagyságrendileg 5 méterre átfolyó szennyvíz. Később pedig az alábbiakat írja a felperes: a szennyvíz kérelemmel kapcsolatban az elsőfokú bíróság község Önkormányzata jegyzőjének a birtokvédelmi, közigazgatási ügyben 2019. július 11. napján meghozott határozatával kezdődően látta bizonyítottnak a szennyvíz átfolyásának kezdetét, amit nem kifogásol.

[111] Értelmezése szerint az elsőfokú bíróság gyakorlatilag mindenben igazat adott neki a jogsértések megvalósulásával kapcsolatban, ezért tisztázatlan a számára, hogy miért nem ítélte meg a sérelemdíj keresetben kért teljes összegét arra is figyelemmel, hogy a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása ahhoz nem is szükséges. Kimerítően foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy az Egri Járásbíróság előtti perben a pernyertessége teljesnek tekinthető, hiszen a vagylagos kereseti kérelem előterjesztése esetén fogalmilag kizárt mindkettő teljesítése, ennek megfelelően a bíróság vagy szabályozza a kutyatartást, vagy pedig eltiltja attól az alpereseket. Az elsőfokú ítéletben a zavartalan ingatlanhasználathoz és az otthon tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jog megsértése maradéktalanul megállapításra került álláspontja szerint, ezért az elsőfokú bíróságnak a keresetben megjelölt 3 000 000 Ft megfizetésére kellett volna kötelezni alpereseket, amit indokolatlanul mérsékelte.

[112] Az alperes nem terjesztett elő csatlakozó fellebbezési ellenkérelmet és nem tett észrevételt a fellebbezési ellenkérelemre.

[113] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezései közül azokat, amelyekre nem terjedt ki a csatlakozó fellebbezés, így a kutyaugatással összefüggésben a pihenéshez, míg a szennyvízzel összefüggésben a lelki egészséghez fűződő személyiségi jogsértés, valamint a szennyvízzel összefüggésben a személyiségi jogok 2003. november 17. napjától 2019. július 10. napjáig terjedő időszakban történt megállapítására irányuló kereset elutasítását.

[114] Az ítéltábla a fellebbezést részben megalapozottnak, a csatlakozó fellebbezést megalapozatlannak találta, amelyek elbírálása során nem lépte át a fellebbezési kérelem és a csatlakozó fellebbezés, valamint a fellebbezési ellenkérelem korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése], olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést ugyanis, amely erre okot adott volna, nem észlelt [Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdései].

[115] Mindenekelőtt az ítéltábla rögzíti a felperes fellebbezési ellenkérelmében írtakra tekintettel, hogy az alperesek határidőben terjesztették elő a fellebbezésüket, ugyanis az elsőfokú ítélet kézbesítésére az esetükben 2025. december 3. napján került sor, a fellebbezésüket pedig ehhez képest határidőn belül terjesztették elő 2025. december 13. napján.

[116] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, ám abból részben megalapozatlan jogi következtetésre jutott.

[117] A kutyaugatásra alapított személyiségi jogsértés megállapítását az alperesek arra alapítottan támadták, mert álláspontjuk szerint az ugatás zavaró hatása nem lépte át azt a mértéket, amit a felperes tűrni volt köteles.

[118] Ennek megalapozásaként hivatkoztak a község Önkormányzata jegyzőjének a felperes birtokvédelmi kérelmét elutasító ügyszám14 számú határozatára, ám ez eleve nem lehetett irányadó a perben, mert ennek tárgyában a felperes eredménnyel indított pert az Egri Járásbíróság előtt, amely perben a jegyző határozata megváltoztatásra került az alperesek birtokháborítástól történő eltiltása és a kutyatartásuk szabályozása mellett – 19.P.20.824/2021/5.

[119] Az alperesek vitatták a kutyaugatás miatti személyiségi jogsértés kezdő időpontjaként meghatározott 2018. augusztus 1. napját, de alaptalanul. Kétségtelenül a perben 2019 májusától kezdődően állnak rendelkezésre olyan okiratok a felperes által kezdeményezett hatósági eljárásokra vonatkozóan, amelyek alapja többek között az alperesi kutyák ugatásának elviselhetetlensége. Maguk az alperesek mindvégig arra hivatkoztak, hogy a kutyák ugatása nem valósított meg személyiségi jogsértést, hiszen a zavaró hatás nem érte el az ehhez szükséges mértéket, míg arra még csak utalást sem tettek, hogy a kutyák viselkedésében változás következett volna be 2019 tavaszán. Ebből következően a kutyák viselkedése végig azonosnak vélelmezhető, ugyanis egyik fél sem állított ettől eltérőt, ennek megfelelően a birtokvédelmet megelőző időszakra is vélelmezhető a jogsértés fennállása, azon az alapon pedig nincs lehetőség a személyiségi jogsértés kezdő időpontjának a megváltoztatására, hogy 2019 tavaszt megelőzően a felperes csak tűrt és nem kezdeményezett hatósági eljárást. Az Egri Járásbíróság tényként állapította meg a hivatkozott ítélete indokolásának [3] bekezdésében, hogy 2017. évtől tartották az alperesek a kutyákat, továbbá a felperes nem újkeletű jelenséggént, hanem folyamatosan fennálló birtokháborítás miatt lépett fel az alperesekkel szemben, ezért a 2018. augusztus 1. napjában meghatározott kezdő időpont nem ellentétes a feltárt tényekkel.

[120] Az alperesek az érdekeiknek megfelelően és önkényesen ragadták ki az Egri Járásbíróság ítélete indokolásának az elsőfokú bíróság által idézett részét, nevezetesen azt, hogy a felperes által hivatkozott kutyaugatás túlnyomórészt éppen a felperesnek és élettársának zavaró, a kutyákat idegesítő magatartására vezethető vissza (az indoklás [119] bekezdése). Ezzel szemben az elsőfokú ítélet indokolásának [121] bekezdésében a következők állnak: „Az Egri Járásbíróság a 19.P.20.824/2021/5. szám alatti ítéletének a 35. pontjában kifejezetten rögzítette, hogy a helyszíni szemle során megállapítható volt, hogy a kutyák már a felperes hangjára is ugatásba kezdtek, ugyanakkor a döntés során figyelemmel kellett lenni arra is hogy a felperes kutyákat ingerlő jelensége éppen az alperesek korábbi birtoksértő magatartására vezethető vissza, hiszen az alpereseknek kellett volna olyan helyzetet teremteni már korábban, hogy a gondozásukban álló kutyák ne járhassanak át a felperes telkére, ebből következően a felperes és az élettársa a kutyákkal ne kerüljenek konfliktusba, ne kerüljön sor arra a helyzetre, hogy a felperes a saját telkén legyen kénytelen a szomszédból átjáró kutyákkal szemben védekezni.” Emiatt alaptalanul állították az alperesek az ítéleti megállapítás irratellenességét.

[121] A felperes a csatlakozó fellebbezésében arra hivatkozással kérte a kutyaugatás miatti személyiségi jogsértés időtartamának végét 2021. május 28. napja helyett 2021. december 1. napjában megállapítani, mert a jogsértő állapot az Egri járásbíróság ítéletének jogerőre emelkedéséig változatlanul fennállt, az csak azt követően változott.

[122] Ezzel szemben tény: az Egri Járásbíróság az ítélete indokolásának [37] bekezdésében rögzítette, miszerint a felperes bejelentette, hogy a per folyamatban léte alatt a kutyaugatás jelentősen csökkent az alperesek közreműködésére, lényegében a perindítás hatására a kutyaugatással összefüggő zavaró hatás felszámolásra került az alperesek által. A járásbíróság

megállapította azt is, hogy az alperesek a házban tartották a tacsót, míg a német juhászt az esti órákban zárták a kazánházba. A járásbíróság ítélete ellen – beleértve annak indokolását és az abban megállapított tényállást is – a felperes sem fellebbezett, az jogerőre emelkedett, amely jogerő kiterjed a meghozott döntés alapjául szolgáló releváns tényekre is, így az utóbb már nem tehető vitássá – Pp. 360. §-ának (1) bekezdése.

[123] Ezen túlmenően tény az is, miszerint az Egri Járásbíróság által 2021. május 14. napján tartott tárgyaláson úgy nyilatkozott a felperes, hogy van némi csendesedés az elmúlt időszakban (19.P.21.215/2020/21. számú jegyzőkönyv második oldala), a 2021. május 28. napján tartott helyszíni tárgyaláson pedig kijelentette: „el kell ismernem, hogy azóta, hogy a per megindult, sokat javult a helyzet” (19.P.21.215/2020/23. számú jegyzőkönyv hatodik oldala).

[124] Az elsőfokú bíróság a most említett helyszíni tárgyalás időpontjában határozta meg a személyiségi jogsértés végét, amelynek 2021. december 1. napjáig történő meghosszabbítását nem kérhette alappal a felperes a fentebb írtak miatt.

[125] A felperes kifogásolta a csatlakozó fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a nappali időszak tekintetében találta személyiségi jogot sértőnek a kutyaugatást, az éjszakai órákban azonban nem. Önmagában ennek kifogásolása viszont nem bírt jelentőséggel, mert az elsőfokú bíróság az éjszakai zavarás hiánya miatt utasította el a felperes pihenéshez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítása iránti kereseti kérelmét, amely ítéleti rendelkezést nem érte sem fellebbezés, sem csatlakozó fellebbezés, ebből következően pedig a nem támadott ítéleti rendelkezés alapjául szolgáló tényállás sem tehető vitássá.

[126] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperesek megsértették a felperes magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogát.

[127] Magyarország Alaptörvénye VI. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. Ennek dologi jogi vetületeként a Ptk. 5:23. §-a úgy rendelkezik, hogy a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen szomszédjait szükségtelenül zavarná vagy amellyel jogai gyakorlását veszélyeztetné. A Ptk. 2:42. §-ának (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse, és hogy őt abban senki se gátolhassa; a személyiségi jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 2:43. §-ának b) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a személyes szabadság, magánélet, a magánlakás megsértése.

[128] A bírói gyakorlat szerint a magánlakás az a térben is meghatározott helyiség, ahhoz tartozó bekerített hely, ahol a lakás használója autonóm módon, mástól nem zavartatva határozhatja meg életfeltételei kialakításának és gyakorlásának rendjét, szabályait. A magánlakás személyiségi jogi védelme elsősorban az így kialakított „rendet” védi, nem az ingó- és ingatlan dolgokhoz fűződő birtokosi hatalmat. Elsősorban ebben különbözik a magánlakáshoz fűződő személyiségi jogi védelem a birtokvédelemtől (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.859/2009/4., Pf.I.20.585/2018/3.). A magánlakáshoz fűződő jog megsértését a szomszédjogi generálklauzulához mérten az állított zavaró hatás akkor valósítja meg, ha az szükségtelen. Szükségtelennek az a behatás minősül, amely mások jogos érdekeit – az adott körülmények között fennálló tűrési kötelezettségüket meghaladó mértékben – sérti (Kúria Pfv.I.20.285/2013/4.).

[129] A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 14. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy a kedvtelésből tartott állatot úgy kell tartani, hogy az állattartás lehetővé tegye annak természetes viselkedését, ugyanakkor a

környező lakóközösség kialakult szokás és életrendjét tartósan, szükségtelenül ne zavarja. Azt, hogy a zavarás szükségtelen-e és azt mások milyen mértékig kötelesek tűrni, az ügy összes körülményének mérlegelésével kell eldönteni. Mindig az adott ügyben kell elbírálni – nem pedig általánosságban –, hogy a zavarás szükségtelen-e, meghaladja-e az ilyen helyzetben általában elviselhető mértéket (BH2012. 260.). A Kúria Pfv.III.20.650/2014/6. számú határozata szerint az, hogy a zavarás a még elviselhető mértéket meghaladja-e, nem szakértői kérdés, hanem a bírói mérlegelés körébe tartozik, melynek során el kell végezni a felek érdekeinek egybevetett értékelését.

[130] Csak azok a behatások lehetnek személyiségi jogot sértőek, amelyek elviselésére a személy az együttélés követelményeiből adódóan nem köteles, illetve a mindennapi élettel együtt járó kockázatokat, kellemetlenségeket meghaladják (Fővárosi Ítéltábla Pf.21.106/2016/7.). A magánlakás használatával összefüggően ezek az épített környezet jellegéből, az emberi együttélésből eredő, azzal indokolható, zavaró behatásokon jelentős mértékben túllépő behatások. Az a zavarás, amely ekként nem minősül szükségtelennek, nem valósít meg a Ptk. 2:42. §-ának (1) bekezdése szerinti személyiségi jogsértést.

[131] A kutya tartása megszokott a falusias környezetben. A község erdőközeli telkeinek udvaraiban az ugatás pedig a tartással együtt járó olyan szükséges hanghatás, amit a felperes tűrni köteles, még ha zavarja is. Ez adott esetben sértheti a személyiségi jogot, aminek elviselésére a felperes már nem köteles az együttélés követelményeiből adódóan sem, ha a zavaró hatás a mindennapi élettel együtt járó kockázatot meghaladó kellemetlenséget okoz.

[132] A kutyák és a felperes, valamint az élettársa között konfliktus alakult ki annak következtében, hogy az alperesek nem akadályozták meg az ebek átjutását a felperesi ingatlanba, ahol védekezni kellett velük szemben. Ez a védekezés pedig olyan nyomot hagyott az ebekben, hogy azt követően a felperesi ingatlanon minden mozgásra heves ugatással reagáltak, ami nagymértékben megnehezítette az ingatlan (magánlakás) használatát. A magánlakás használatának ilyen mértékű korlátozottságát már nem volt köteles tűrni a felperes, ezért az elsőfokú bíróság részéről megalapozottan került sor a személyiségi jogsértés megállapítására a fentiek szerint meghatározott időtartamban, mivel az alperesek a kutyákat úgy tartották, hogy nem tettek hathatós intézkedést annak érdekében, hogy a kutyák napközbeni ugatásának zavaró hatását mérsékeljék, ezzel szükségtelenül korlátozva a felperest a magánlakása zavartalan használatában, megsértve a felperes Ptk. 2:43. §-ának b) pontja szerinti magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogát.

[133] A Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására – tekintettel, egy összegben határozza meg. A sérelemdíj nem automatikus következménye a személyiségi jog megsértésének, bagatell jogsértés esetén nem jár sérelemdíj.

[134] A felperes által hivatkozott Pp. 2:52. §-ának (2) bekezdésének utolsó fordulataiban írt szabály a bírói gyakorlat által kialakított köztudomás-doktrína törvényi szintre emelése. A korábbi jogban, amikor még nem sérelemdíj, hanem nem vagyoni kártérítés volt az igény, főszabály szerint bizonyítania kellett a károsultnak, hogy valamilyen hátrány érte a személyiségi jog megsértése miatt. A bíróságok azonban kialakították azt a gyakorlatot, hogy bizonyos személyiségi jogsértések esetén a hátrány bekövetkezése az élet általános tapasztalatai alapján nyilvánvaló, vagyis köztudomású tény. Ilyenkor nem követelték meg külön annak bizonyítását, hogy például a sértett lelki szenvedést, megaláztatást vagy érzelmi hátrányt szenvedett el. Ezt a szemléletet emelte törvényi szintre a Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése, aminek következtében a jogosultnak elegendő bizonyítania, hogy személyiségi jogsértés történt; nem kell külön bizonyítania a lelki fájdalmat, a megaláztatást vagy más nem

vagyoni hátrányt; a sérelemdíj összegének meghatározásakor azonban a bíróság továbbra is értékeli a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét, felróhatóságát és a sértettre gyakorolt hatását.

[135] A hasonló tényállású kialakult bírói gyakorlatot megfelelően szemléltetik a következő határozatok:

[136] A Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.887/2010/5. számú ítéletében 2000-2004. év közötti zajártalom miatt 100 000 Ft, a Pfv.III.20.650/2014/6. számú ítéletében 2010-2011. évi, kifejezetten éjszakai ugatás miatt 200 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítélt meg. A Debreceni Ítéltábla a Pf.I.20.055/2021/7. számú ítéletében 200 000 Ft sérelemdíjat ítélt meg 2018 szeptemberétől 2020 februárjáig terjedő időszakban lényegesen nagyobb egyedszámú kutya (8 felnőtt és ugyanennyi kölyök) zavaró hatása miatt.

[137] Ugyanakkor a sérelemdíj nem automatikus következménye a szomszédban tartott kutyák miatti zavaró behatásnak. Így a Fővárosi Ítéltábla a Pf.I.20.055/2021/7. számú ítéletében a jogsértés megállapítása mellett („az alperes a kutyatartás azon módjával sértette meg az I-XIV. rendű felperesek magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogait, hogy nem tett hathatós intézkedést annak érdekében, hogy kutyái napközbeni ugatásának zavaró hatását mérsékelje”) elutasította a személyenként 150 000 Ft sérelemdíj megfizetésére irányuló sérelemdíj iránti keresetet azért, mert a szomszédos társasház udvari részén nappal tartott és minden mozgásra ugatással reagáló két kutya zavaró hatása azt nem indokolta figyelemmel a közeli óvoda amúgy is meglévő zajára, az alperes által a zavaró hatás mérséklése érdekében építeni kezdett kerítésre és arra, hogy a nagyszámú felperesek javára fizetendő sérelemdíj még a kértnél alacsonyabb összegben is indokolatlan büntetést jelentene a jogsértő számára.

[138] A Kúria a Pfv.I.22.201/2017/7. számú ítéletével pedig hatályában fenntartotta azt a jogerős ítéletet, amely az alperes birtoksértésének megállapítása mellett elutasította a vele szemben érvényesített 3 000 000 Ft sérelemdíj iránti keresetet. A döntés indokolása szerint a kertvárosias városrészben a szemközti szomszéd alperes két kutyájának ugatása ugyan zavaró, ám a felperes nem bizonyította az emiatt állított mentális zavarát, továbbá a jogsértés súlya sem indokolta a sérelemdíjat, hiszen a jogsértés nem kifejezetten a felperes személye és a személyiségi jogai ellen irányult, így ezzel összhangban a birtokvédelem követelése volt a szomszédokat, köztük a felperest ért sérelmek elhárításának elsődleges módja.

[139] A felperest kizárólag azért, mert sértették a személyiségi jogát, automatikusan nem illeti meg sérelemdíj, ám az oldalán bekövetkezett immateriális hátrányok az esetben indokolják e szubjektív szankció alkalmazását. Az alperesek által tartott kutyák zavaró hatása ugyanis közel 3 éven keresztül terhelte a felperes életvitelét, a jelenlétében történő állandó ugatás meghaladta a falusi környezetben elvárhatóan elviselt mértéket, így ez olyan behatást jelentett a magánszférájába, ami akadályozta a magánélete teljes kibontakozását, az életfeltételei gyakorlásának addigi rendjét, a magánszférája szabad és teljes, igényei szerinti megélését. Az alperesek többszöri kérés ellenére sem szüntették meg a jogsértő állapotot, s nem tettek intézkedést a zavarás mérséklése érdekében, így ez a személyiségi jogsértő állapot éveken keresztül fennállt a felperes által kezdeményezett birtokvédelmi eljárások ellenére, s csak az Egri Járásbíróság előtt folyamatban volt per alatt szűnt meg.

[140] A felperes ezért megalapozottan tarthatott igényt sérelemdíjra, ám annak összegét az elsőfokú bíróság túlzott összegben határozta meg, az nincs összhangban az elszenvedett hátrányokkal és nem felel meg az egységes megítélés követelményének. Az ítéltábla álláspontja szerint 200 000 Ft szükséges és egyben elegendő, valamint alkalmas a felperest ért nem vagyoni hátrányok hozzávetőleges ellensúlyozására, figyelemmel a jogsértés súlyára, annak folyamatosan fennállt de időben már behatárolt voltára, az alperesek sokáig fennálló tétlenségére és a jogsértés jellegére (az nem közvetlenül a felperes személye és személyiségi jogai ellen irányult). Emiatt az ítéltábla ebben a részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság

ítéletét, és a magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogsértés miatt megítélt 500 000 Ft sérelemdíjat leszállította 200 000 Ft-ra; ebből következően a csatlakozó fellebbezés ellenére nem volt lehetőség a sérelemdíj felemelésére.

[141] A szennyvíz átfolyásával összefüggésben az alperesek azért kérték a kereset teljes elutasítását, mert nincs szó átlagot meghaladó sérelemről a felperes oldalán, hiszen egyrészt nem állapítható meg a jogsértés súlya (a szabálysértési hatóság egy alkalommal állapította meg a szabálysértést a terhükre, az elsőfokú bíróság már két alkalomról beszélt a szabálysértési eljárással összefüggésben, mégis egy folyamatosan fennálló állapotra vont le következtetést), másrészt hiányzik a felróhatóságuk is, ugyanis kiviteleztek az elvárható technikai megoldást, az pedig rajtuk kívül állt, hogy csak 2021-ben lehetett rákötni a szennyvízhálózatra.

[142] A felperes csatlakozó fellebbezése nem érintette az ezen személyiségi jogsértéssel kapcsolatos ítéleti rendelkezést, mivel a kutyaugatás miatt megítélt 500 000 Ft sérelemdíj 2 000 000 Ft-ra történő felemelését kérte.

[143] Az ítéltábla az előző fellebbezési eljárás során a Pf.I.20.094/2024/4. számú végzésében hozta a felek tudomására a Pp. 370. §-ának (4) bekezdése alapján, hogy az elsőfokú bíróságtól eltérő anyagi jogi álláspontjának következményeként az elsőfokú bíróság által végzett anyagi pervezetés nem volt megfelelő. Ennek oka az volt, hogy a felperes keresetének alapját képező tényállítás szerint mind az ebtartással, mind a szennyvízzel kapcsolatos jogsértés 2003-tól fennállt, amelyre alapítva a Ptk. rendelkezései alapján kérte a személyiségi jogsértések megállapítását és az alperesek sérelemdíjban való marasztalását. 2014. március 14-ig azonban az 1959. évi Ptk. volt hatályban. A Ptké. 8. §-ának (1) bekezdése szerint a Ptk. személyiségi jogok megsértésének szankcióira vonatkozó rendelkezéseit a hatálybalépését követően történt jogsértésekre kell alkalmazni. A (2) bekezdés értelmében a Ptk. hatálybalépése előtt megsértett személyhez fűződő jogok alapján érvényesíthető polgári jogi igényekre a jogsértés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni; a Ptk. hatálybalépése előtt megkezdődött, folyamatosan tanúsított jogsértő magatartásra – ideértve a mulasztást is – akkor is a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a jogsértő magatartás befejezése a Ptk. hatálybalépése utáni időpontra esik. Mindezek alapján a felperes – legalább részben – olyan jogszabályra alapította a keresetét és az elsőfokú bíróság is – legalább részben – olyan jogszabályra alapozta az ítéletét, amely a felek jogvitájában nem alkalmazható.

[144] Az ítéltábla ezen anyagi pervezetése során nem írta elő a felperesnek, hogy mely jogszabályra hivatkozzon az igénye érvényesítése érdekében, hanem csupán arra hívta fel a figyelmét, hogy az általa elfoglalt és az elsőfokú bíróság által is osztott állásponthoz képest legalább részben van olyan időszak, amikor a Ptk. még nem volt hatályban, így nem is alkalmazható. Az a felperes mint az ügy urának belátására bízott, hogy mely időszak tekintetében és milyen jogszabály alapján érvényesíti az igényét. A téves jogszabályi hivatkozás a kereset elutasítását eredményezi a helyes anyagi pervezetést követően.

[145] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a 6. sorszám alatti végzésével hívta fel a felperest a keresete megváltoztatására az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében írtakra is figyelemmel. A felperes a felhívásnak végleges formában a 14. sorszám alatt tett eleget, az objektív szankciók alapjaként változatlanul a Ptk. rendelkezéseit jelölve meg egységesen (annak ellenére, hogy a szennyvíz miatti személyiségi – helyesebben személyhez fűződő – jogsértés kezdő időpontjaként 2003. november 17. napját határozta meg), míg a szubjektív szankciók tekintetében a szennyvízzel összefüggésben nem sérelemdíj, hanem immár nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket az 1959. évi Ptk. alapján. (A felperesnek lett volna lehetősége arra, hogy a nem vagyoni kártérítés iránti igénye mellett vagylagosan sérelemdíjat is követeljen arra az esetre, ha a személyiségi jogsértés a Ptk.

hatálya alá tartozna a bíróság megállapítása szerint, amivel a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján – 2003. és 2019. között nincs adat a szennyvíz átfolyására – számolnia kellett volna.)

[146] A szennyvízzel kapcsolatos személyiségi jogsértés kezdő időpontjának ítéleti megállapítását nem érte sem fellebbezés, sem csatlakozó fellebbezés, maga a felperes is akként nyilatkozott a fellebbezési ellenkérelmében, hogy az elsőfokú bíróság helyes következtetéseket vont le a szennyvízátfolyás folyamatosságával és annak bizonyítottságával kapcsolatban (a Pf.3. sorszám alatti irat ötödik oldala). Ugyan a következő bekezdésben mégis a szennyvíz 15 éven át fennálló átfolyásáról tett említést, később mégis egyértelműsítette, hogy nem kifogásolja a szennyvíz miatti személyiségi jogsértés kezdő időpontjaként az elsőfokú bíróság által meghatározott 2019. július 11. napját (a Pf.3. sorszám alatti irat hetedik oldala).

[147] Emiatt a szennyvíz miatti személyiségi jogsértés is a Ptk. hatálya alá tartozik, az 1959. évi Ptk.-ra alapítottan ezért nem érvényesíthető igény. A felperes – feltehetően figyelmetlenségből – az objektív szankció jogalapjaként változatlanul a Ptk.-t jelölte meg, azonban szubjektív szankcióként nem vagyoni kártérítést követelt az 1959. évi Ptk.-ra alapítottan. Az érdemi döntés korlátját képezi a Pp. 342. §-ának (1) bekezdése szerinti kereseti kérelemhez kötöttség elve, amiből következően az elsőfokú bíróság önkényesen nem minősíthette át a nem vagyoni kártérítés iránti követelést a jogsértés időpontjához mérten általa adekvátnak tartott sérelemdíj iránti követeléssé, hanem azt el kellett volna utasítani, hiszen 2014. március 15. napját követő személyiségi jogsértés esetében nem vagyoni kártérítést nem lehetett már alappal követelni.

[148] Az ítéltábla kizárólag erre tekintettel változtatta meg az alperest 1 000 000 Ft – szennyvízszennyezés miatti – sérelemdíjban marasztaló elsőfokú ítéleti rendelkezést, és ebben a részben elutasította a keresetet.

[149] Annyit mégis megjegyez az ítéltábla, miszerint a felperes szükségtelenül foglalkozott a fellebbezési ellenkérelmében / csatlakozó fellebbezésében azzal, hogy az Egri Járásbíróság előtt teljes mértékben vagy pedig csak részben lett pernyertes, hiszen ennek a körülménynek a keresete elbírálása szempontjából akkor sem lett volna semmilyen jelentősége, ha azt megfelelő jogalapon érvényesíti.

[150] Az alperesek az objektív szankció elutasítását egyrészt aztért kérték, mert szerintük nem állapítható meg a jogsértés terjedelme: bizonytalan, hogy az egyszer, kétszer vagy folyamatosan fordult elő. Ezen álláspontjuk alapjául hivatkozott szabálysértési határozat mellett azonban rendelkezésre áll számos más okirati bizonyíték is, amelyek megalapozták az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást: a felperes számtalan alkalommal fellépett a szennyvíz átfolyása miatt, s a hatóságok minden helyszíni szemle alkalmával megállapították annak látható és szagolható nyomát, így alaptalan volt ez a fellebbezési hivatkozás.

[151] Az alperesek másik érve a felróhatóságuk hiánya volt, hiszen állításuk szerint megtették a szükséges intézkedést az átfolyás megakadályozására, az pedig rajtuk kívül állt, hogy csak 2021. évben nyílt lehetőség a szennyvízhálózatra történő rákötésre.

[152] Az alperesi ingatlanon található – téglából kirakott, ezáltal nem vízzáróan kialakított – szennyvíztároló eleve alkalmatlan műtárgynak tekintendő a felperes által az elsőfokú eljárásban sérelmezett teljes időszakban, mert a vízzáróság követelményét előírta mind a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló és jelenleg hatályos 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. §-ának 9. pontja, mind pedig a korábban hatályban volt, a közműves szennyvízelvezető és -tisztító művel gazdaságosan el nem látható területekre vonatkozó

Egyedi Szennyvízkezelés Nemzeti Megvalósítási Programjáról szóló 174/2003. (X. 28.) Korm. rendelet 2. §-ának bc) pontja.

[153] Az alperesek csak akkor hivatkozhattak volna alappal az általuk alkalmazott műszaki megoldás megfelelőségére, ha ez a megoldás képes lett volna a rendeltetési célját betölteni, azaz megakadályozni az ingatlanukon keletkező szennyvíz átfolyását a felperes ingatlanára, ám ez vitán felül nem történt meg, ezért emiatt nem lehet szó a magatartásuk felróhatóságának hiányáról. Ugyancsak nem alapozhatja meg a vétlenségüket az a körülmény, hogy az adott településrészen csak 2021 tavaszán nyílt lehetőség a szennyvízhálózatra történő rácsatlakozásra, mert a jogsértés megállapítása egyrészt nem ezen alapult, másrészt pedig addig is köteleességük lett volna megfelelően kezelni az ingatlanukon keletkező szennyvizet.

[154] Az alperesek fellebbezési hivatkozásai tehát alaptalanok voltak, azokkal szemben megalapozottan került megállapításra a személyiségi jogsértés, mert a szennyvíz átfolyása miatt fellépő bűzhatás, légszennyezés és egyéb környezeti ártalom közvetlenül és egyéniesített módon sértette a felperes magánéletét és az otthona nyugalma.

[155] A leírtak miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve azt annak fellebbezett részében részben megváltoztatta a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján, és az alperesek által a kutyaugatás miatt egyetemlegesen fizetendő sérelemdíj összegét leszállította 200 000 Ft-ra, valamint a szennyvíz miatt követelt nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti keresetet elutasította, egyebekben helybenhagyta a per főtárgya tekintetében.

[156] A megváltoztatott döntés következtében megváltozott a pernyertesség-pervesztesség aránya. Annak pontos meghatározásához szükséges először is egy olyan virtuális értéket képezni, ami figyelemmel van valamennyi érvényesített keresetre, függetlenül a pertárgyérték meghatározásának személyiségi jogi perekben érvényesülő sajátos szabályaitól. A felperes négy személyiségi jogsértés tekintetében kérte a megállapítás mint objektív szankció alkalmazását, valamint összesen 3 000 000 Ft megfizetésére tartott igényt. Amennyiben az objektív szankciók esetében az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja szerinti 600 000 Ft-ot vesszük figyelembe egyenként, ez összesen 2 400 000 Ft-ot jelent, amelyhez hozzászámítva a sérelemdíj és a nem vagyoni kártérítés iránti követelést 5 400 000 Ft a pernyertességi arány számításának alapja. A felperes két objektív szankció tekintetében lett pervesztés, két objektív szankció tekintetében pedig időben korlátozottan lett pernyertes. A kutyaugatás vonatkozásában a kért 40 hónappal szemben a jogsértést lényegében 34 hónapra állapította meg az elsőfokú bíróság (510 000 Ft). A szennyvíz vonatkozásában a felperes 22,5 év tekintetében kérte a jogsértés megállapítását, amivel szemben arra csak egy és háromnegyed év vonatkozásában került sor (46 700 Ft). Ehhez hozzászámítva a 200 000 Ft sérelemdíjban alaposnak talált keresetét megállapítható, hogy a teljes 5 400 000 Ft-hoz képest 756 700 Ft-ra tehető a pernyertessége, ami 14%-nak felel meg, ezért a felperes 86%-ban, az alperesek 14%-ban kötelesek viselni a 180 000 Ft kereseti (154 800 Ft – 25 200 Ft) és a 120 000 Ft fellebbezési illetéket (103 200 Ft – 16 800 Ft), míg a bírósági meghagyással szembeni ellentmondás illetéke változatlanul az alperesek terhén marad a Pp. 182. §-ának (3) bekezdése alapján. Emiatt az ítéltábla a felperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 154 800 Ft-ra felemelte és kötelezte őt 103 200 Ft fellebbezési illeték megfizetésére is, míg az alperesek által fizetendő kereseti illetéket 25 200 Ft-ra, a fellebbezési illetéket 16 800 Ft-ra leszállította.

[157] A felperes együttes első- és másodfokú perköltségként tartott igényt 1 270 000 Ft ügyvédi munkadíjra és – bár csak a költségjegyzékben feltüntetve – 60 000 Ft csatlakozó fellebbezési illetékre. Az 1 270 000 Ft ügyvédi munkadíj azonban – miként azt a Pf.3. sorszám alatt csatolt költségjegyzékben maga is részletezte – kizárólag az elsőfokú eljárásban felmerült költségeit takarja: bruttó 254 000 Ft alapidíj és 10 tárgyalás után felszámított bruttó

1 016 000 Ft, ami megfelel az elsőfokú eljárásban a 12.P.20.166/2022/16/F/3. szám alatt csatolt ügyvédi megbízási szerződés rendelkezéseinek, és amely összeget már az elsőfokú eljárás során is változatlanul felszámolta a 12.P.20.113/2024/48/F/2. alatt.

[158] Erre tekintettel az ítéltábla a teljes 1 270 000 Ft összeget az elsőfokú eljárásban felmerült perköltségigénynek tekintette, és az alpereseket kötelezte a pervesztességük arányában 177 800 Ft megfizetésére a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése értelmében.

[159] Az alperesek a fellebbezésük szerint szintén együttes első- és másodfokú perköltségre tartottak igényt, de azt nem számolták fel szabályszerűen, mert az elsőfokú eljárásra még a 32/2003. (VIII. 23.) IM rendelet vonatkozik, míg ők egységesen a 17/2024. (XII. 9.) IM rendeletet jelölték meg, ám ennél is nagyobb hiba, hogy legalább a jogszabályhely feltüntetésével sem határozták meg: ügyvédi megbízási szerződés avagy a jogszabály alapján kérik a perköltségük megállapítását, s az miből tevődik össze, milyen összeget kívánnak érvényesíteni. Szabályos felszámítás hiányában az ítéltábla mellőzte a pernyertességükkel arányos perköltség megállapítását a javukra.

[160] A fellebbezési eljárásban a felek pernyertessége a fellebbezés tekintetében közel azonos a [156] bekezdésben írt számítási módszer szerint, míg a felperes pervesztes lett a csatlakozó fellebbezése vonatkozásában.

[161] Mivel a felperes a másodfokú eljárásra ügyvédi munkadíjból álló perköltséget nem számított fel, az alperesek pedig nem szabályosan számították fel a perköltségüket, az ítéltábla mellőzte javukra a perköltség megállapítását.

[162] A jelen – hatályon kívül helyezést követően megismételt eljárásban előterjesztett – fellebbezés illetékmentes volt az Itv. 51. §-ának (1) bekezdése alapján, mégis az elsőfokú bíróság annak megfizetésére hívta fel az alpereseket a 12.P.20.112/2025/54. szám alatti végzésében, aminek ők eleget is tettek 120 000 Ft összegben az 56. sorszám alatt. Tekintettel arra, hogy erre szükségtelenül került sor a részükről az Itv. 80. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján, az ítéltábla ennek megállapítása mellett az elsőfokú bíróság útján megküldeni rendelte határozatát az illetékes állami adóhatóságnak.

[163] A csatlakozó fellebbezés illetéke 60 000 Ft volt az Itv. 46. §-ának (1) és (4) bekezdései alapján. A felperes annak ellenére rótt le a csatlakozó fellebbezése utáni 60 000 Ft illetéket, hogy az eljárás az Itv. 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerint illetékfeljegyzési jogos volt. Tekintettel azonban arra, hogy a csatlakozó fellebbezése tekintetében fennálló pervesztessége miatt annak illetékét ő köteles viselni, az ítéltábla úgy tekintette, hogy azt megfizette, s nem pedig külön kötelezte a felperest a csatlakozó illeték megfizetésére és rendelkezett az általa szükségtelenül lerótt illeték visszatérítéséről.

Debrecen, 2026. július 9.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró